

folklor/edebiyat - folklore&literature, 2025; 31(4)-124. Sayı/Issue - Güz/Fall
Prof. Dr. Emel Kefeli Armağanı

Kitap Tanıtımı / Book Review

**Emel Kefeli, *Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri*,
İstanbul, Kitabevi, 2000, 224 s.**

ISBN: 975-7321-16-8

M. Onur Hasdedeoğlu*

* Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü. Kastamonu-Türkiye/Assoc. Prof. Dr. Kastamonu University Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Turkish Language and Literature. o.hasdedeoğlu@kastamonu.edu.tr. ORCID ID:0000-0002-4920-2741

Karşılaştırmalı edebiyat, farklı kültürlerle, dillere ve dönemlere ait edebi metinleri birbiriyle ilişkilendirerek inceleyen; disiplinler arası bir bakış açısıyla yaklaşması bakımından modern edebiyat biliminin en geniş ufuklara sahip araştırma alanlarından biridir. Kültürlerarası etkileşimi, metinler arası ilişkileri ve disiplinler arası açılımları bir araya getiren bu disiplin, yalnızca edebiyat araştırmalarını değil, aynı zamanda tarih, sosyoloji, felsefe, antropoloji, sanat tarihi ve kültürel çalışmalar gibi alanları da doğrudan ilgilendirmektedir.

Batıda kökleri birkaç yüzyıl öncesine dayanan karşılaştırmalı edebiyat çalışmaları 19. yüzyılda müstakil bir bilim dalı hâline gelmiştir. Türkiye’de karşılaştırmalı edebiyat araştırmalarının kökeni ise Tanzimat dönemine kadar uzanmaktadır. Tanzimat’la birlikte Batı edebiyatı ile kurulan yoğun temas, çeviri faaliyetleri ve yeni türlerin edebî sahneye girişi, karşılaştırmalı okuma biçimlerinin ilk örneklerini oluşturmuştur. Ancak disiplinin akademik ölçekte kurumsallaşması ancak 20. yüzyılın ikinci yarısında mümkün olabilmektedir. 1940’lardan itibaren İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde yapılan çalışmalarla akademik düzlemde gelişmeye başlayan karşılaştırmalı edebiyat araştırmaları hâlâ gelişmeye açık ve metodolojik zenginliğe ihtiyaç duyan bir alandır.

Prof. Dr. Emel Kefeli’nin ilk ve tek baskısı 2000 yılında Kitabevi tarafından yapılan *Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri* adlı kitabı, yayımlandığı ilk yıldan itibaren Türkiye’de karşılaştırmalı edebiyat alanındaki önemli bir boşluğu doldurmuş olması bakımından dikkat çekmektedir. Yayımladığı çalışmalarıyla Türkiye’de karşılaştırmalı edebiyat biliminin gelişimine önemli katkılar sağlayan Emel Kefeli, bu kitap ile yalnızca kuramsal tartışmalarla sınırlı kalmamakta; aynı zamanda dünya ve Türk edebiyatından seçilmiş edebî eserlere dair yaptığı derinlikli incelemeleriyle bu alana çok önemli katkılar sağlamaktadır.

Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri, Emel Kefeli’nin 1989-2000 yılları arasında çeşitli dergilerde yayımlanan, farklı yazar ve eserler üzerine kaleme aldığı yirmi makaleden oluşmaktadır. Türk edebiyatı merkeze alınarak yapılan bu araştırmalarda Fransız yazarların Türk yazarları üzerindeki etkileri ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Kitapta, Kefeli’nin “Önsöz”de belirttiği üzere “karşılaştırmalı edebiyat ile ilgili teorik yazılar ve karşılaştırmalı edebiyat açısından bir eserin incelenmesini konu alan bir yazıdan sonra oldukça geniş bir yelpazeye yayılan tesir ve beslenme kaynakları, tercüme meselesi gibi konularla ilgili araştırmalara yer verilir.” (Kefeli, 2000: 8)

Kitabın ‘Karşılaştırmalı Edebiyat: Kökenleri ve Gelişmesi’ başlıklı ilk makalesi, başlıktan da anlaşılacağı üzere, konuya genel bir giriş niteliği taşımaktadır. Makalenin girişinde karşılaştırmalı edebiyat kavramının genel bir tanımını yapan yazar, bu araştırma sahasının Avrupa’da doğuşu ve gelişiminin tarihçesine değinerek 19. yüzyıla kadarki sürece ışık tutar. Kefeli, karşılaştırmalı edebiyatın bilim dalı olarak gelişimini, önemli gelişmeleri merkeze alan kişi ve eserler üzerinden çeşitli alt başlıklar altında ele alır. “Akademik Planda Yapılan Karşılaştırmalı Araştırmalar” alt başlığı altında 19. yüzyılda

Fransa'daki üniversitelerde verilen derslerle karşılaştırmalı edebiyatın bilimsel bir araştırma sahası olarak gelişmeye başladığını vurgulayan Kefeli, "Karşılaştırmalı Edebiyat Alanında Araştırma Konuları" başlığı altında Paul Van Tieghem'in 1931'de yayımlanan *La Littérature Comparée* (Karşılaştırmalı Edebiyat) adlı eserinin alan açısından bir dönüm noktası olduğunu belirtir. "Karşılaştırmalı Edebiyattan Genel Edebiyat Tarihine" başlığı altında Van Tieghem'in kitabının yarattığı tartışmalar ve tenkitleri aktaran Kefeli, özellikle René Wellek'in görüşleri ışığında Fransız ekolüne karşı gelişen Amerikan ekolünün yaklaşımını ele alır. "Karşılaştırmacılık ve Karşılaştırma" başlıklı son kısımda ise Claude Pichois ve André Michel Rousseau'nun *La Littérature Comparée* eserinin 20. yüzyılın son çeyreğinde alandaki önemli bir boşluğu doldurduğunu vurgular.

Kitabın 'Gelişen Teknoloji Karşısında Karşılaştırmalı Edebiyat Araştırmaları' başlıklı ikinci makalesi ise bir anlamda bir önceki makaleyi tamamlayıcı niteliktedir. Kefeli, karşılaştırmalı edebiyat çalışmalarında karşılaştırılan malzemedeki benzerliklerin ve farklılıkların tespitinde rol oynayan faktörleri "Okumalar", "Tercümeler", "Seyahatler ve seyahatnameler" ve "Görsel sanatlar" olmak üzere dört başlık altında toplar. Özellikle son kategori üzerinde geniş bir biçimde durarak 20. yüzyılda önemli bir gelişim gösteren televizyon, sinema ve fotoğraf gibi görsel sanatlar ile edebiyat arasındaki ilişkiyi irdeler. Gelişen teknolojiyle birlikte küreselleşen dünyada kültürel ilişkilerin baş döndürücü bir hızla geliştiğini ve yeniden şekillendiğini vurgulayan Kefeli, bu durumun tesir araştırmalarını günümüzde daha da zorlaştırdığını ifade eder.

Kitabın 'Karşılaştırmalı Edebiyat Araştırmaları Açısından *Türk Kimliği Kültür Tarihinin Kaynakları*' başlığını taşıyan üçüncü makalesinde yazar, Bozkurt Güvenç'in 1995 yılında Remzi Kitabevi tarafından yayımlanan *Türk Kimliği Kültür Tarihinin Kaynakları* adlı eserini geniş biçimde inceler. Bozkurt Güvenç'in bu eseri kaleme alma amacını, eserin "Sözbaşı" bölümünden yaptığı alıntılarla belirten Kefeli, makalenin ilerleyen kısımlarında eseri karşılaştırmalı edebiyat açısından ele alarak bu çalışmanın karşılaştırmalı edebiyat bilimi açısından önemini ortaya koyar.

Emel Kefeli, 'Romanda Kadının İç Sesi: Mektuplar' başlıklı dördüncü makalesinde, edebî bir tür olarak mektubun; insanın sosyal bir varlık olarak haberleşme ve iletişim ihtiyaçlarını gidermedeki önemli rolüne dikkat çeker. Mektup türünün roman yazarları tarafından, okurun duygularını harekete geçirmek amacıyla gerçekçi ifade biçimlerine başvurulmuş bir anlatım tekniği olarak sıkça kullanıldığını belirten Kefeli, bu yönüyle mektup-roman türünün ilgi çekici bir anlatım biçimi olduğunu ifade eder. Dünya edebiyatında mektup tekniğinin başarıyla kullanıldığı çok sayıda örneğin bulunduğunu vurgulayan yazar, bu tekniğin Türk edebiyatında özellikle kadın yazarlar tarafından tercih edilmesinin dikkate değer bir husus olduğunu belirtir. Bu doğrultuda Ahmet Midhat Efendi'nin *Felsefe-i Zenan*, Fatma Aliye Hanım'ın *Levayih-i Hayat* ve Halide Edib'in *Handan* romanlarını merkeze alan Kefeli, söz konusu üç eseri mektup tekniğinin Türk edebiyatındaki kullanım biçimleri açısından karşılaştırmalı olarak inceler.

‘*Yaban*’da Tesirler’ başlıklı beşinci makale, Yakup Kadri’nin yayımlandığı günden itibaren pek çok tartışmanın odağında yer alan *Yaban* romanını kurgularken etkilendiği Batılı yazar ve eserleri tespit etmesi bakımından Emel Kefeli’nin önemli bir karşılaştırmalı edebiyat çalışmasıdır. Kefeli, bu araştırmasında Batı kültürünü yakından tanıyan Yakup Kadri’nin *Yaban* romanını kurgularken özellikle Balzac’ın *Köylüler* ve Emile Zola’nın *Toprak* romanlarından etkilendiğini ortaya koyar. Bu üç eseri karşılaştırmalı olarak inceleyen yazar, ortak noktaları “Köy ve köylü”, “Toprak, tabiat, insan ilişkileri”, “Cinsellik ve kadın”, “Aile ilişkileri”, “Hayat/ölüm tezatı” ve “Savaş ve toplumsal meseleler karşısında alınan tavır” olmak üzere altı başlıkta toplar; bulgularını ise karşılaştırmalı bir tablo aracılığıyla somutlaştırır.

Kitabın ‘Tevfik Fikret’de Tesirler’ başlıklı altıncı makalesinde ise Servet-i Fünun döneminin önde gelen sanatçılarından Tevfik Fikret’in sanat ve şiir anlayışının oluşumunda etkili olan Batılı şairler üzerinde durulmaktadır. Fikret’in diğer Servet-i Fünun şairleri gibi özellikle parnasizm akımının ikinci dereceden şairleri arasında sayılan François Coppée’den derin biçimde etkilendiğini belirten Kefeli, Coppée ile Fikret’in şiirlerinden karşılaştırmalı örnekler sunarak bu etkinin derecesini ortaya koyar. Yazar, çeşitli şiirlerinden örneklerle, Fikret’in Coppée’nin yanı sıra Edgar Allan Poe ve Charles Baudelaire gibi isimlerden de etkilendiğinin altını çizer. İncelemesinin sonucunda Kefeli şu sonuca ulaşır: “Edebiyatçılarımızın eserleri üzerinde yapılan araştırmalar bu eserlerin dünya edebiyatı ile gösterdiği paralellikleri ve belirgin benzerlikleri ortaya koymaktadır. Bu netice insanların ortak duyuş ve düşünce tarzları, kültür birikimi ve evrensel kültür gibi önemli temellere dayanır.” (s. 69). Böylece, sanatçılar üzerindeki tesirlerin tespiti- nin karşılaştırmalı edebiyat açısından önemini bir kere daha vurgulamış olur.

Kefeli, ‘*Yakazât-ı Leyliye*’de Verlaine’den İzler’ başlıklı yedinci makalesinde, Servet-i Fünun döneminin bir diğer önemli şairi olan Cenab Şehabeddin üzerindeki Paul Verlaine tesirini, onun en bilinen şiirlerinden biri olan *Yakazât-ı Leyliye* üzerinden değerlendirir. Makalenin başında, bir sanatçının pek çok başka sanatçının eserlerini okuyarak onlardan aldığı ilhamla ortaya koyduğu bir eserin, taklitten ziyade bir gelişim sürecinin sonucu olarak görülmesi gerektiğini vurgulayan Kefeli, incelemesinin sonunda, “Cenab Şehabeddin bu zengin muhtevalı, musikiye yaklaşan şiiri ile genç nesillere bir yabancı kaynaktan nasıl faydalanılabileceğini ve şairin kendi kültürü ve geleneği ile bu kaynağı nasıl zenginleştirebileceği, üstün seviyede bir edebî esere nasıl ulaşılabilceğini ustalıkla göstermiştir.” (s. 75) sonucuna ulaşır.

Kitabın sekizinci makalesi ‘Servet-i Fünun Sanat Anlayışının Oluşumunda La Pléiade’den İzler’ başlığını taşır. Kefeli bu çalışmasında, Halid Ziya’nın en önemli eserlerinden biri sayılan ve yayımlandığı günden itibaren Servet-i Fünuncuların edebî beyannamesi olarak kabul edilen *Mai ve Siyah* romanındaki Ahmet Cemil ve Hüseyin Nazmi karakterleri aracılığıyla Servet-i Fünun neslinin sanat anlayışını merkeze alır. Bu çerçevede Servet-i Fünun döneminin estetik hususiyetleri ile 16. yüzyılın ikinci yarısı

sında Fransa’da yedi şair tarafından oluşturulan La Pléiade topluluğu arasında bir ilişki kurmayı amaçlar. Yazar, “Şiir Anlayışı” ve “Tercüme, Vezin ve Formasyon” alt başlıkları altında yaptığı incelemenin sonucunda Halid Ziya’nın ve dolayısıyla Servet-i Fünun estetiğinin şekillenmesinde La Pléiade topluluğunun ortaya koyduğu görüşlerin etkili olduğu sonucuna ulaşır.

Kitabın en dikkat çekici incelemelerinden biri ‘Dünya Edebiyatından Üç Roman ve Üç Kadın Tipi’ başlıklı dokuzuncu makaledir. Emel Kefeli, bu çalışmasında Fransız realizminin en önemli örneklerinden biri olarak kabul edilen *Madame Bovary*’yi merkeze alarak, “aldatan kadın” tipi ve “intihar” temaları ekseninde bu romanı Tolstoy’un *Anna Karenina*’sı ve Halid Ziya’nın *Aşk-ı Memnu*’su ile karşılaştırır. Yazar, roman kahramanları Emma Bovary, Anna Karenina ve Bihter’in karakter yapıları ile onları aldatma eylemine yönelten etkenleri karşılaştırmalı biçimde ve derinlemesine analiz ettikten sonra Tolstoy ve Halid Ziya üzerindeki Flaubert tesirini açık biçimde ortaya koyar.

Kitapta onuncu sırada yer alan ‘İki Farklı Toplumda Kadın ve Evlilik Temalarını İşleyen İki Mektup-Roman: *İki Yeni Gelinin Hatıraları* ve *Levâyah- Hayat*’ başlıklı makalede, Balzac’ın *İki Yeni Gelinin Hatıraları* ile Fatma Aliye Hanım’ın *Levâyah-i Hayat* romanları teknik ve tematik açılarından karşılaştırmalı biçimde incelenir. İncelemenin sonucunda Kefeli, Fatma Aliye Hanım’ın *Levâyah-i Hayat* romanında 19. yüzyıl Türk toplumunda kadın ve evlilik temalarını Balzac’ın *İki Yeni Gelinin Hatıraları* romanında kullandığı şablon üzerine inşa ettiğini tespit eder.

Emel Kefeli, ‘Hamid’in Batılı Kaynakları: Victor Hugo’ başlıklı on birinci makalesinde, Tanzimat döneminde yetişen ve eserleriyle Türk şiirinde yeni bir dönemin kapılarını aralayan, bu suretle kendisinden sonraki nesiller üzerinde önemli etkiler yaratan Abdülhak Hamid’deki Victor Hugo tesirini merkeze alır. İçine doğduğu ve yetiştiği dönemin sosyal ve kültürel atmosferinin de etkisiyle Fransız romantizminden yoğun bir şekilde etkilenen Hamid’in tüm eserlerinde romantizmin bir izdüşümü olarak hürriyet-istibdat tezadının belirgin bir şekilde görüldüğünü vurgulayan Kefeli, şairin küçük yaşlarından itibaren Hugo’ya büyük bir hayranlık duyduğunu ifade eder. Bu hayranlığın, onun sanat hayatında en temel unsurlardan biri haline dönüştüğünü Hamid’in farklı dönemlerine ait şiir ve tiyatro eserlerinden verdiği örneklerle ortaya koyan Kefeli, Hamid’in ilham kaynaklarının zengin çağrışımlara dayandığını ve bu etkilenimin yalnızca Victor Hugo ile sınırlı olmadığını özellikle vurgular.

‘Yahya Kemal ve *Fêtes Galantes*’ başlıklı on ikinci makalede yazar, gençlik yıllarının önemli bir bölümünü Paris’te geçiren ve bu dönemde kendisine en uygun edebî çizgiyi bulma arayışında olan Yahya Kemal’in üzerinde derin bir tesiri olan Paul Verlaine ve onun *Fêtes Galantes* adlı eseri üzerinde durur ve bu tesirin boyutlarını ortaya koymayı amaçlar. Şair üzerindeki Verlaine tesirini, onun hatıra kitaplarından yaptığı alıntılarla destekleyen Kefeli, bu eseri ayrıntılı biçimde ele alır ve Verlaine ile Yahya Kemal’in dizelerinden örneklerle tespitini somutlaştırır.

‘Yeni Türk Edebiyatında Akdeniz Kültürü’ başlıklı on üçüncü makale hem kapsamı hem de yöntemi bakımından kitabın en hacimli incelemelerden biridir. “Yeni Türk edebiyatı çerçevesinde Akdeniz ve Akdeniz kültürü incelendiğinde doğuda Suriye ve Lübnan’dan başlayan, batıda Antik Yunan medeniyetinin hüküm sürdüğü topraklara ve İspanya’ya kadar uzanan geniş bir coğrafya ile karşılaşılır.”(s.129) tespitinde bulunan Emel Kefeli, Türk edebiyatında Akdeniz’e olan ilginin odak noktasının daha çok Yunan ve Latin kültürü çerçevesiyle sınırlı olduğunu belirtir. Kefeli, Tanzimat’tan günümüze kadar olan dönemde Akdeniz kültürüne olan ilginin boyutlarını kronolojik bir sıra dahilinde ortaya koyduktan sonra, Türk edebiyatında önemli bir yer kaplayan Akdeniz’in araştırmacılar tarafından hâlen keşfedilmeyi ve yeniden işlenmeyi bekleyen engin bir kaynak olduğunu vurgular.

Emel Kefeli, “Edebiyatın Gelişmesinde Tercümelerin Rolü: Tercüme Edebiyatı” başlıklı on dördüncü makalesinde, tercüme ile karşılaştırmalı edebiyat arasındaki mutlak ilişkiyi merkeze alır. Türkiye’de tercüme faaliyetlerinin Tanzimat’a kadar sınırlı kaldığını belirten Kefeli, Tanzimat Fermanı’nın ilanının ardından Batılılaşma politikasının bir devlet programı hâline gelmesiyle tercüme faaliyetlerinin sistemli bir biçim kazandığını ve bunun Türk kültür ve edebiyatı üzerinde derin bir etkiyi haiz olduğunu ifade eder. Yazar, Türkiye’de bir ‘tercüme sosyolojisi’nin oluşturulabilmesi için bu faaliyetlerin dikkatle izlenmesi ve bibliyografyalarının hazırlanması gerektiğini vurgular; ancak bu şekilde tercümelerin etkileri üzerine nitelikli araştırmaların yapılabileceğini belirtir.

On beşinci makale, ‘Ahmet Midhat Efendi ve Tercüme’ başlığını taşır ve yine tercüme faaliyetlerine odaklanır. Kefeli, bu çalışmasında Türk edebiyatındaki modernleşme sürecinin çeviriyle nasıl paralel ilerlediğini ortaya koyar. Zira yazarın da belirttiği üzere, “Ahmet Midhat Efendi’nin halkı eğitirken kullandığı vasıtalardan biri de tercümedir.” (s. 157). Ahmet Midhat Efendi’nin tercüme anlayışı üzerinde geniş biçimde durulan ve onun tercümelerinden örneklerle desteklenen makalede Kefeli, Ahmet Midhat Efendi’nin eğitimde tercümenin önemini göz önünde bulundurmakla birlikte kendi kültürünün kaynaklarını ihmal etmeyen sentezci kişiliğini vurgular.

‘Fransız Yazarların Gözüyle İstanbul’ başlıklı on altıncı makale, bir kültürün diğerine bakışı meselesini incelemesi bakımından dikkat çeken bir karşılaştırmalı edebiyat çalışmasıdır. Kefeli, bu çalışmasında 19. ve 20. yüzyıllarda İstanbul’u ziyaret eden Fransız yazarların kente dair izlenimlerini karşılaştırmalı biçimde değerlendirir. Bu yazarlar arasında Antoine-Louis Castellan, Gustave Flaubert, Alphonse de Lamartine, Gérard de Nerval, Théophile Gautier, Pierre Loti ve André Gide yer almaktadır.

‘17. ve 18. Yüzyıl Fransız Edebiyatında Doğu’ başlıklı on yedinci makale de yine bir imgebilim (imagoloji) çalışmasıdır. Bu makalede Kefeli, 17. ve 18. yüzyıl Fransız edebiyatında ‘Doğu’ imgesinin nasıl şekillendiğini derinlemesine analiz eder. Özellikle *Binbir Gece Masalları*’nı bir dönüm noktası olarak ele alan yazar, eserin Fransızcaya

tercümesinin ardından Doğu imajının çeşitli kollar hâlinde geliştiğini ve birçok Fransız yazarın Doğu'dan esinlenerek, bilhassa tarihî romanlarda Doğu'nun mahallî özelliklerinden faydalandığını belirtir.

On sekizinci makale 'Aşkın Anatomisini Yapan Bir Kitap: *De L'Amour*' başlığını taşır. Bu makalesinde Stendhal tarafından kaleme alınan ve romantik aşkın psikolojisinin incelendiği iki ciltlik felsefî bir eser olan *De L'Amour* (Aşk Üzerine) adlı eserini analiz eden Kefeli, bu incelemesini *Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri*'ne dâhil etme gerekçesini "Önsöz"de şu şekilde açıklar: "*De L'Amour* adlı inceleme Avrupa edebiyatı için önemli olduğu kadar romanlarımızın temel konularından biri olan aşkı işlemesi ve dolaylı bir tesirin söz konusu olması bakımından kitapta yer almıştır." (s. 8).

'Kadınlar İçin Yazılmış Bir Kitap: *Decameron*' başlıklı on dokuzuncu makalede Emel Kefeli, dünya edebiyatının temel eserlerinden biri olan ve hikâye içinde hikâye tekniğiyle hem modern hikâye hem de roman türünün prototipi sayılan *Decameron*'u aynı tekniği kullanan çağdaş romanlarla karşılaştırarak farklı edebiyatlardaki teknik paralellğe dikkat çekmeyi amaçlar.

Kitabın yirminci ve son makalesi 'Değişik Okuma Metodlarının Işığında Bir Roman: *Şeyler-Altmışlı Yılların Bir Hikâyesi*' başlığını taşır. Kefeli, bu makalede OULIPO grubunun üyelerinden Georges Perec'in ilk romanı olan ve 1960 kuşağından iki gencin hikâyesini merkeze alan bu eseri çok yönlü bir biçimde değerlendirir. Değerlendirme sonucunda bu eserin yalnızca basit bir macera romanı olarak okunmasından ziyade farklı okuma metotlarına bağlı olarak değerlendirmenin daha verimli sonuçlar vereceğini belirten Kefeli, bu okuma biçimlerini "biyografik", "politik", "psikanalitik", "sosyolojik", "sinematografik" ve "egzistansiyalist" olmak üzere altı başlık altında gruplandırır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, *Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri*'nin en dikkat çekici yönü yöntemsel çeşitliliğidir. Emel Kefeli, bu kitapta yer alan makalelerinde karşılaştırmalı edebiyatın tanım, yöntem ve tarihsel temellerine ilişkin değerli bilgiler sunmakta; Türk ve dünya edebiyatından geniş bir yelpazeye yayılan eserleri tematik, sosyolojik, teknik açılardan incelemektedir. Ayrıca yazar, karşılaştırmalı edebiyat bilimini yakından ilgilendiren 'tesir', 'tercüme', 'imgebilim' gibi meseleleri de ele alarak Türk edebiyatının modernleşme sürecini Batı edebiyatıyla kurulan ilişkiler çerçevesinde ortaya koymaktadır.

Eserin alana en önemli katkılarından biri, Türk edebiyatında karşılaştırmalı edebiyat araştırmaları için hem kuramsal hem de uygulamalı bir çerçeve sunmasıdır. Türkiye'de karşılaştırmalı edebiyat çalışmalarının genellikle sınırlı konular etrafında yürütüldüğü düşünüldüğünde, bu kitap disipline geniş bir perspektif kazandırmaktadır. Bu yönüyle *Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri*, Türkiye'de karşılaştırmalı edebiyat alanında yayımlanmış en kapsamlı çalışmalardan biridir. Eser, yalnızca edebiyat araştırmacıları için değil, kültür, tarih ve sosyoloji gibi alanlarda çalışan akademisyenler için de yararlı bir kaynak niteliğindedir.

Sonuç olarak *Karşılaştırmalı Edebiyat İncelemeleri*, yayımlanışının üzerinden geçen yirmi beş yılın ardından bilimsel ve akademik önemini hâlen korumakta; karşılaştırmalı edebiyat araştırmalarının vazgeçilmez bir referans kaynağı olma özelliğini sürdürmektedir. Bugün baskısı çoktan tükenmiş olan bu değerli eserin gerek edebiyat gerekse karşılaştırmalı edebiyat kürsülerinde yürütülen lisans ve lisansüstü derslerde kullanılmak üzere yeniden basılması, alanın gelişimine önemli bir katkı sağlayacaktır.

Bu eser Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

(This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License).